

ZORUNLU KOLTUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARINDAKİ SAKATLIK CETVELİ YASALARA AYKIRI OLDUĞU İÇİN UYGULANAMAZ.

Sevgili Meslektaşım,

Tatlı bir üslupla beni uyarıyorsunuz ama, dil sürçmesi falan yok, verdiğim yanıt bana göre doğrudur. Ben hiçbir soruyu iyice araştırmadan, üzerinde durup düşünmeden yanıtlamıyorum. Giderek yerli ve yabancı kaynakları gözden geçiriyorum, yargıda en son varılan noktaları tespit ediyorum, Yargıtay yanlış kararlar veriyorsa, onları uyarıcı yazılar yazıyorum. Hem “Yargıtay böyle istiyor” denilerek yanlışlara boyun eğilemez. Yanlışlar sağlam gerekçelerle gösterilince mahkemeler de doğru kararlar veriyorlar. Nitekim değindiğiniz konuda verdiğim raporlar ve hukuki mütalaalar işe yaramış ve yanlışlardan dönenler olmuştur.

Zorunlu Koltuk Sigortası’ndaki sakatlık tazminatı konusunda da yanlış uygulama yapılıyor, daha doğrusu yapılmak isteniyor. Buna karşı vargücümle savaş veriyorum. Yavaş da olsa bazı sonuçlar almaktayım.

Bu konuyu ayrıntıları ve gerekçeleriyle “**KARAYOLUYLA YOLCU TAŞIMA**” kitabımda açıkladım. Sanırım, o kitabı alıp okumamışsınız. Kitabın o bölümünü aşağıya aktaracağım. Ama önce bir özetini vereyim.

SİGORTA GENEL ŞARTLARI YASALARA AYKIRI OLAMAZ

Sigorta Genel Şartları “Genel işlem şartı” niteliğindedir. Bu kavram henüz bizde yenidir. Ama Borçlar Kanunu Tasarısı’nın 20-26 maddelerinde özel olarak yer almıştır. Yasa çıktıktan sonra kavram daha da önem kazanacaktır. Bu bağlamda diyebiliriz ki, genel işlem şartı niteliğindeki Sigorta Genel Şartlarının yasalara aykırı hükümleri geçerli değildir. Buna göre: Zorunlu Koltuk Sigortası’nın “Sakatlık Teminatı” başlıklı A.3.2. maddesindeki “malûliyet cetveli” önceden ve genel işlem şartı niteliğinde düzenlenmiş olduğundan haksız eylemden zarar gören haksahiplerine karşı geçerli değildir. Çünkü, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu’nun 20.maddesindeki ve Türk Ticaret Kanunu’nun taşıma ile ilgili 766.maddesindeki, 2918 sayılı KTK’nun 95.maddesindeki “Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller hak sahiplerine karşı ileri sürülemez” hükümlerine aykırıdır. Yasalardaki bu maddelerin yanı sıra, doğrudan Koltuk Sigortası Genel Şartları Genel Şartların A.7 maddesindeki “Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller sigortalılara ve hak sahiplerine karşı ileri sürülemez.” hükmü ile maluliyet cetvelinin yer aldığı A.3.2. maddesi çelişmekte ve aykırılık oluşturmaktadır.

Bu özet açıklamalardan sonra, aşağıda “Karayoluyla Yolcu Taşıma” kitabımızın ilgili bölümü aynen aşağıya aktarılmıştı.

KOLTUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARINDAKİ SAKATLIK CETVELİ YASALARA AYKIRI VE GEÇERSİZDİR.

1- Zorunlu Koltuk Sigortası Genel Şartlar A.3.2 (eski 6/b) maddesi 1.fıkrasında:

“Bu sigorta ile teminat altına alınan bir kaza, sigortalının kaza tarihinden itibaren iki yıl içinde sakatlığına yol açtığı takdirde, tıbbi tedavinin sona ermesi ve sakatlığın kesin olarak tespiti sonucunda, sakatlık tazminatı aşağıda belirtilen oranlar dahilinde kendisine ödenir.” denildikten sonra, (36) satırdan oluşan bir tabloya yer verilmiş; her nasılsa önceki Genel Şartların 6/b maddesindeki tablonun altında yer alan “Daimi sakatlık oranlarının tayininde, sigortalının meslek ve sanatı dikkate alınmaz” açıklaması (öyle sanıyoruz ki) unutulmuştur.

Öte yandan, bir özel sigorta türü olan Ferdi Kaza Sigortası Genel Şartlarından kopyalandığı açıkça belli olan Koltuk Sigortası Genel Şartlarını düzenleyenler, her nedense,

bunun kamusal nitelikli bir “zorunlu” sigorta türü olduğunu da dikkate almayıp, (âdeta daha insafsız davranarak) Ferdi Kaza Sigortası Genel Şartlarında yer alan “Yukarıdaki cetvelde zikredilmemiş bulunan malûliyetlerin nisbeti, daha az vahim olsalar bile, bunların ehemmiyet derecelerine göre ve cetvelde yazılı nisbetlere **kıyasen** tayin olunur” açıklamasını Koltuk Sigortası Genel Şartlarına koymamışlardır.

Aşağıda Koltuk Sigortası Genel Şartları A.3.2 (eski 6/b) maddesinde yer alan “sakatlık oranları” tablosunun, aynı Genel Şartlar’ın A.7 maddesindeki tazminat miktarının azaltılması yasağı ile çelişmesinin yanı sıra, yasalara aykırı olduğu ve uygulama zorlukları bulunduğu savunulacak ve kanıtlanacaktır.

2- Sakatlık tazminatına ilişkin Genel Şartların ilgili maddesi yasalara aykırıdır.

Koltuk Sigortası Genel Şartlar A.3.2 maddesi, çeşitli yasalarda ve yönetmeliklerde yer alan “sorumluluğun daraltılması ve hafifletilmesi” yasaklarına aykırı olduğu gibi, Genel Şartların A.7 maddesindeki **“Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller sigortalılara ve hak sahiplerine karşı ileri sürülemez.”** hükmü ile de çelişmekte ve aykırılık oluşturmaktadır.

Genel Şartlar A.3.2 maddesi hükmü ve eki “sakatlık oranları” tablosu, şu yasa ve yönetmelik hükümlerine aykırıdır:

a) Türk Ticaret Kanunu 766. maddesine aykırıdır.

TTK.nun “sorumluluğun kaldırılmasına ve hafifletilmesine ilişkin şartların hükümsüzlüğü” başlıklı 766.maddesi şöyledir:

“Taşıma akdinde kanunun taşıyıcıya ve hususiyle faaliyetleri devletin iznine bağlı taşıma işletmelerine yüklediği mesuliyetlerin önceden hafifletilmesi veya kaldırılması neticesini doğuran bütün kayıt ve şartlar hükümsüzdür. Bu kayıt ve şartların işletme nizamnamelerine, umumi şartnamelere, tarifelere veya bunlara benzer diğer vesikalara konulmuş olması halinde de hüküm aynıdır.”

Madde metninde geçen “umumi şartnameler ve tarifeler” ile anlatılmak istenen, ülkemizde henüz tam anlamıyla bilinmeyen ve Borçlar Kanunu Tasarısı 20-25 maddelerinde yer alan “Genel işlem şartları” olup, sigorta “Genel Şartları” bunlardan biridir. Şu halde, TTK.766.maddesine göre “Sigorta Genel Şartları”na konulan ve Koltuk Sigortası Genel Şartları A.7 maddesinde de belirtildiği gibi **“tazminat yükümlüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran hükümler”** geçersiz olup **“sigortalılara ve hak sahiplerine karşı ileri sürülemez.”**

Şu halde, Koltuk Sigortası Genel Şartlar A.3.2 maddesi ve eki sakatlık tablosu **“sorumluluğun önceden hafifletilmesi ve tazminat miktarının azaltılması”** sonucunu doğurduğu için, Türk Ticaret Kanunu 766.maddesine ve Genel Şartlar A.7 hükmüne aykırı ve geçersizdir. Öyle olunca da, yolcunun kaza sonucu sakat kalması durumunda Koltuk Sigortasından yapılacak ödemenin tutarı, aşağıda açıklanacak “tüzüğe” göre belirlenecektir.

b) Karayolu Taşıma Kanunu’nun 20.maddesine aykırıdır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu’nun “Sorumluluk ve Sigorta” bölümündeki “Tazminatın azaltılması veya kaldırılması sonucunu doğuran haller” üst başlıklı 20.maddede: “Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller hak sahiplerine karşı ileri sürülemez” denilmiştir.

Koltuk Sigortası, 4925 sayılı Yasa’nın 34.maddesi uyarınca yürürlüğe konulan Karayolu Taşıma Yönetmeliği’nin 63-68 maddelerinde yer aldığına göre, Sigorta Genel Şartları’nın, Yasa’nın 20.maddesine aykırı hükümler içermemesi gerekmektedir. Bu bakımdan da Genel Şartların sakatlık tazminatına ilişkin A.3.2 maddesi geçersizdir.

c) Karayolları Trafik Kanunu 111/1. maddesine de aykırıdır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 36.maddesiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na yollamada bulunulduğu ve taşımacı aynı zamanda motorlu araç işleteni olduğu için, 2918 sayılı Yasa hükümleri de yolcu taşımalarında uygulama yeri bulacaktır.

2918 sayılı KTK.nun 111.maddesi 1.fıkrasına göre: "Bu Kanunla öngörülen hukuki sorumluluğu kaldıran veya daraltan anlaşmalar geçersizdir." Trafik kazalarında üçüncü kişilere verilen zararlardan dolayı "önceden" sorumsuzluk anlaşması yapılamayacağına, başka bir deyişle, kazaya karışacak aracın işleteni ve sürücüsü ile yoldan geçen yaya önceden bilinip bir ön sözleşme yapılamayacağına göre, bu hüküm, özellikle motorlu araçlarla taşınan kişileri, yani "**yolcuları**" ekonomik açıdan daha güçlü olan **işletene (taşımacıya) karşı** korumak için konulmuştur. Yasa'nın 85.maddesi 1.fıkrasında "bilet"ten sözedilmesine ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 36.maddesinde, 2918 sayılı Yasa'ya yollamada bulunulmasına göre 111.madde, Türk Ticaret Kanunu'nun 766.maddesini ve Karayolu Taşıma Kanunu'nun 20.maddesini tamamlayıcı ve güçlendirici bir nitelik taşımaktadır. Bu nedenle de, Koltuk Sigortası Genel Şartlar A.3.2 maddesindeki sorumluluğu daraltan ve tazminat miktarını azaltan hükmü geçersiz kılan üçüncü engel de KTK. 111.maddesidir.

d) Karayolları Trafik Kanunu 95.maddesine de aykırıdır.

Sakatlık durumunda daha az tazminat ödenmesi sonucunu doğuran Koltuk Sigortası Genel Şartları A.3.2 maddesindeki düzenlemenin önünde bir dördüncü engel de, 2918 sayılı KTK. 95.maddesidir. Buna göre:

"Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez."

3- Sakatlık derecelerinin, tüm sağlık kurullarınca uygulanan "tüzük" hükümlerine göre belirlenmesi yasal zorunluluktur.

Ülkemizde, sakatlık derecelerini belirleyen tek yasal düzenleme, kısaca **SSİT** olarak anılan "**Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü**" ve bu tüzük ekindeki tablolardır. Tüm sağlık kurulları (Adli Tıp Kurumu, Sosyal Sigortalar Kurumu ve öteki Sağlık Kurulları) sakatlık derecelerini (beden gücü kayıplarını) bu tüzüğe göre belirlerler. Tüzük, uygulanması zorunlu bir nitelik taşıdığından, Sigorta Genel Şartları, SSİT hükümlerine de aykırı olamaz.

4- Uzlaşma yoluyla sakatlık tazminatının belirlenmesi, yasalara aykırı olduğu gibi, "zorunlu" sigortaların anlam ve amacına da aykırı bir uygulamadır.

a) Yolcunun veya görevlinin kaza sonucu sakat kalmaları durumunda tazminat miktarının belirlenme yöntemi, (**zorunlu sigorta - isteğe bağlı sigorta ve yasal sigorta-sözleşmesel sigorta** ayrımı gözardı edilerek) Koltuk Sigortası Genel Şartları'nın ilk düzenlemesinde, özel bir sigorta türü olan Ferdi Kaza Sigortası Genel Şartları 15.maddesinden aynen aktarılan "**Tazminatın tesbit şekli**" başlıklı 18.maddede, (âdeti) zarar gören ile sigortacı arasında "**pazarlık**" usulüne bağlanmış; maddenin ilk fıkrasında, ödenecek tazminatın miktarının taraflar arasında "**uyuşularak**" tespit edilmesi önerildikten sonra, eğer taraflar (pazarlıkta) **uyuşamazlarsa**, uzman kişiler arasından seçilecek "**hakem-bilirkişi**" diye adlandırılan bilirkişiler aracılığıyla neler yapılması gerektiği (10) bentte uzun uzun anlatılmıştır.

Genel Şartların yeni düzenlemesinde ise "**Tazminatın belirlenmesi**" başlıklı B.3 maddede yapılması gerekenler çok kısa anlatılmış, önceki Genel Şartlarda olduğu gibi "hakem-bilirkişi"ye başvurulması koşulu dayatılmayıp, ancak "anlaşmazlık" halinde bu yola gidilebileceği, "hakem-bilirkişi" kararlarına karşı (7) gün içinde ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemede itiraz edilebileceği açıklaması yapılmıştır.

b) Bize göre, Koltuk Sigortası Genel Şartları'nın, sakatlık derecesinin belirlenmesine ilişkin A.3.2 (eski 6/b) maddesi gibi, tazminat tutarının saptanmasına ilişkin B.3 maddesi de yasalara aykırıdır. Ayrıca, tazminatın saptanmasına ilişkin uygulama, “zorunlu” bir sigorta türü olan Koltuk Sigortası'nı anlam ve amacından uzaklaştırma sonucunu doğurmaktadır

c) Tazminatın “uzlaşma” yoluyla saptanması, her ne kadar zarar gerçekleştikten sonra yapılan bir anlaşma niteliğinde ise de, 4925 sayılı Yasa'nın 36.maddesinin yollamasıyla 2918 sayılı KTK'nun 111/2 maddesine dayanılarak, **“yetersiz ve fahiş olduğu açıkça belli olan anlaşma ve uzlaşmaların iki yıl içinde iptali”** istenebileceğine göre, eğer sigortacı Genel Şartlar A.3.2 maddesine göre sakatlık tazminatı ödemişse, zarar gören kişi, ticaret mahkemesinde açacağı bir davada, **yetersiz anlaşmayı** iptal ettirebilecek; kendisini Adli Tıp Kurumu'na sevk ettirip tüzük (SSİT) hükümlerine göre belirlenecek “sakatlık oranı”na göre hesaplanacak tazminat tutarı üzerinden, eksik ödenen miktarı, sigortacıdan isteyebilecektir.

5- Sakatlık tazminatı nasıl belirlenmelidir ?

a) Ülkemizde sakatlık oranlarını belirlemede tek yasal düzenleme **“Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü” (SSİT)** olduğuna, başta Adli Tıp Kurumu olmak üzere tüm sağlık kurulları bu tüzüğe bakarak sakatlık oranlarını saptadıklarına göre, sigortacılar da buna uymak zorundadırlar. Tüzük gözardı edilerek ve kendilerince Genel Şartlar düzenletip onaylatarak “keyfi” biçimde hareket etmelerine ve hele kamusal nitelikli işlemlerde “pazarlık” yapmalarına hiçbir biçimde hakları ve yetkileri yoktur.

b) Sigortacıların yapmaları gereken, zarar gören kişinin başvurması durumunda, onun yetkili sağlık kurullarından birine sevki ile tüzük (SSİT) hükümlerine uygun bir sakatlık raporu alınmasını sağlamaktır. Bunun zorlukları, örneğin sağlık kurullarının kişisel başvuruları çoğu kez geri çevirmeleri bilinen ve sıkça rastlanan durumlar ise de, bu zorluklar kolayca aşılabılır. Bunun için çeşitli yollar olup, bizim önerebileceklerimiz şunlardır:

aa) Bakanlıklar arası yazışmalarla ve Sağlık Bakanlığı tebliğleriyle, sağlık kurullarının sigorta başvurularını işleme koymaları sağlanabilir.

bb) Sigorta şirketleri, sağlık kurumlarıyla ve özellikle Tıp Fakülteleri ile anlaşarak, her zaman için sağlık kurullarından rapor alınması yoluna işlerlik kazandırabilirler. Döner sermaye bu konuda devreye girebilir.

cc) Gene sigorta şirketleri, en az üç kişilik uzman hekimlerden oluşan bir ekibi (ekspertler gibi) her zaman hazır bulundurabilirler. Şu kadar ki, bu sağlık kurulu sakatlık oranını belirlemede mutlaka tüzük (SSİT) hükümlerini uygulamalıdır.

dd) Zarar gören kişi, mahkemeye başvurarak sakatlık oranının tespitini isteyebilir. Nasıl ki araç hasarının tespiti mahkemenin istenebiliyorsa, “beden hasarı”nın tespitinin istenmesinde de yasal bir engel yoktur. Buna ilişkin görüşlerimizi bir çok yerde yazdık, sözlü olarak da sık sık yineliyoruz. Bu konuda, yargıdan bir türlü sökülüp atılamayan “eda davası açılabilirken tespit davası açılmaz” saplantısından kurtulmanın yolları aranmalıdır. Beden hasarının tez saptanmasında sayısız hukuki yararlar bulunduğu gibi, bedensel zarara uğrayan kişi bu yolla sigorta parasını alabilirse, yargının iş yükü hafifleyecektir. Tespit işi, araç hasarının tespitinden daha kolaydır. Yargıcın yapacağı iş, yalnızca tespit isteyen yetkili sağlık kuruluna sevk etmektir.

6- Koltuk Sigortasından alınan “sakatlık” tazminatı, kazanç kaybı ve güç kaybı zararından indirilmez.

a) Koltuk Sigortası, mal (zarar) sigortası değil, **“can sigortası”** dır. Kişi hangi yaşta olursa olsun, küçük veya yaşlı, kazanç elde edip etmemesine, çalışıp çalışmamasına

bakılmaksızın, eğer bir kaza geçirip sakat kalmışsa (bedeninde bir eksilme olmuşsa) Koltuk Sigortasından kendisine ödeme yapılacaktır.

Bedensel zararlarda iki sonucu birbirine karıştırmamak gerekir:

Birincisi, kaza sonucu kişinin bedeninde bir organ eksilir, buna “organ kaybı-uzuv kaybı” denir. Ya da bir organ işlevini yitirir, buna da “organ zayıflaması-uzuv zaafı” denir. Eksilen veya zayıflayan organa ve bunun derecesine göre “sakatlık oranı” belirlenir. Burada, önceki Genel Şartlar’daki “Sürekli sakatlık oranlarının tayininde, sigortalının meslek ve sanatı dikkate alınmaz” hükmü doğru ve yerindedir. Çünkü, bir can sigortası olan Koltuk Sigortasından ödenecek tazminat, kişinin uğradığı bir maddi zararın karşılığı değildir; bu yüzden meslek durumu ile kazanç kayıpları bu sigorta türünde ölçü alınmaz. Kişilerin yaşları ve meslekleri ne olursa olsun, eğer sakat kalmışlarsa, bir “**can zararı**” olarak sakatlık tazminatı herkese “eşit olarak” ödenir.

Sakat kalan kişinin, organ kaybı veya organ zayıflaması biçimindeki “**can zararı**” onun ayrıca çalışma yaşamını, mesleğini ve günlük işlerini etkilemişse, bu yüzden “**kazanç kaybına uğramışsa**” ya da kazanç kaybı olmamakla birlikte mesleğini ve günlük işlerini yaparken “**sakatlığı oranında zorlanacaksa**”, kısaca “**güç (efor) kaybı**” olarak adlandırılan bu durum bir “**maddi zarar**” olarak değerlendirilecek ve zarar sorumlularından “**maddi tazminat**” istenebilecektir. İşte bu maddi tazminattan, Koltuk Sigortası’ndan alınan “sakatlık tazminatı” tutarı indirilmeyecek; başka bir deyişle kaza sonucu sakat kalan yolcu, Koltuk Sigortasından aldığı “sakatlık tazminatı” dışında, ayrıca uğradığı “maddi zararlar” için sorumluluk sigortalarından (Zorunlu Taşıma Sigortasından ve Trafik Sigortasından) da tazminat alabilecek veya sorumluluk sigortaları “maddi zararı” tam karşılamazsa, taşımacıya ve öteki sorumlulara karşı dava açabilecektir.

7- Sakatlık tazminatında süre :

Genel Şartlar A.3.2 (eski 6/b) maddesi 1.fıkrasında: “Bu sigorta ile teminat altına alınan bir kaza, sigortalının kaza tarihinden itibaren **iki yıl içinde** sakatlığına yol açtığı takdirde, tıbbi tedavinin sona ermesi ve sakatlığın kesin olarak tespiti sonucunda, sakatlık tazminatı aşağıda belirtilen oranlar dahilinde kendisine ödenir“ denilmiş olup, bu düzenleme, Borçlar Kanunu 46.maddesi 2. fıkrasındaki “bedensel zararın yeterli derecede ve kesinlikle saptanamaması durumunda, karar tarihinden başlayarak iki yıl içinde yargıcın yeniden inceleme yetkisini saklı tutma hakkı vardır” hükmü ile uyumlu bulunmaktadır.

Uyaralım ki, **iki yıllık süre**, sakatlığın belirlenme süresidir. Hak aramaya ve dava açmaya ilişkin **zamanaşımı süresi değildir**. Daha açık bir deyişle, iki yıl içinde ortaya çıkan sakatlıklar için, Yasalarda öngörülen zamanaşımı süreleri geçirilmemek koşuluyla her zaman dava açılabilir. Zamanaşımı süreleri, yasaların dışında, ayrıca, Koltuk Sigortası Genel Şartları C.7 maddesinde açıklanmış; “Sigorta sözleşmesinden doğan her türlü tazminat davası, hak sahibinin zararı ve tazminat yükümlülerini öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve herhalde zarara neden olay tarihinden itibaren on yıl sonra zamanaşımına girer” denildikten sonra, “Dava, cezayı gerektiren bir fiilden oluşmuşsa ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununda bu fiil için daha uzun bir zaman aşımı süresi öngörülmekte ise tazminat davasında bu zaman aşımı dikkate alınır” denilmiştir.

Bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, ölüm ve kalıcı sakatlıklarda hak sahiplerinin sigortacıya karşı açacağı davalarda zamanaşımı süreleri, uzamış ceza zamanaşımı süreleri olacak ve 5237 sayılı Türk Ceza Yasası’nın 66’ncı maddesindeki (8) veya (15) yıllık zamanaşımı süreleri uygulanacaktır.

Dip notlar:

1) Sakatlık derecesinin nasıl belirleneceğini açıklayan kararlardan birinde : “Uzman bir doktor ve sigortacı bilirkişinin de bulunduğu Bilirkişi Kurulu’ndan alınacak rapor ile davacının riziko nedeniyle uğradığı kısıtlılığın, sigorta poliçesindeki Genel Şartlarındaki karşılığı varsa tespit ettirmek ve buna göre hak edebileceği sigorta bedeli belirlenerek, sonucuna göre karar verilmek gerekir” denilmiş olup (11.HD.20.12.2004, 3306-12513), Adli Tıp Kurumu veya SSK. Yüksek Sağlık Kurulu’nun bile arada bir yanılabilirdiği gerçeği karşısında, sigorta şirketinin görevlendirdiği tek bir uzman doktorun, zarar gören yolcunun sakatlık oranını saptamada ne kadar yeterli olacağı da bugüne kadar irdelenmemiş ve tartışılmamıştır. Kaldı ki, “uzlaşma” adı altında tüccar usulü “pazarlık” yapılması ve buna göre ödenecek miktarın kararlaştırılması da, hem yasalara aykırı ve hem de son derece ilkel bir uygulamadır.

2) Sakatlık oranlarını belirlemede, nasıl bir yol izlediklerini sorduğumuz belli başlı sigorta şirketlerinin ilgili birim görevlileri, bedensel zarara uğrayan yolcuyu Sağlık Kurullarından birine gönderip “sakatlık raporu” aldıklarını ve ödemeleri buna göre yaptıklarını söylemişlerdir. Doğrusu da budur. Buradan çıkardığımız sonuç, Koltuk Sigortası Genel Şartlarındaki sakatlık tablosunun bir işe yaramadığıdır. Görüşünü aldığımız Adli Tıp uzmanları da, bu tablodaki sakatlık oranları ile bedensel zarara uğrayan kişinin fiili durumunu bağdaştırmanın zorluğundan ve olanaksızlığından söz etmişlerdir.

3) İstanbul’daki Ticaret Mahkemelerinde yaptığım incelemelerde çoğunun Adli Tıp Kurumu’ndan alınan (davacının meslek durumu dikkate alınmaksızın) saptanan sakatlık oranlarına göre karar verdiklerini gördüm.